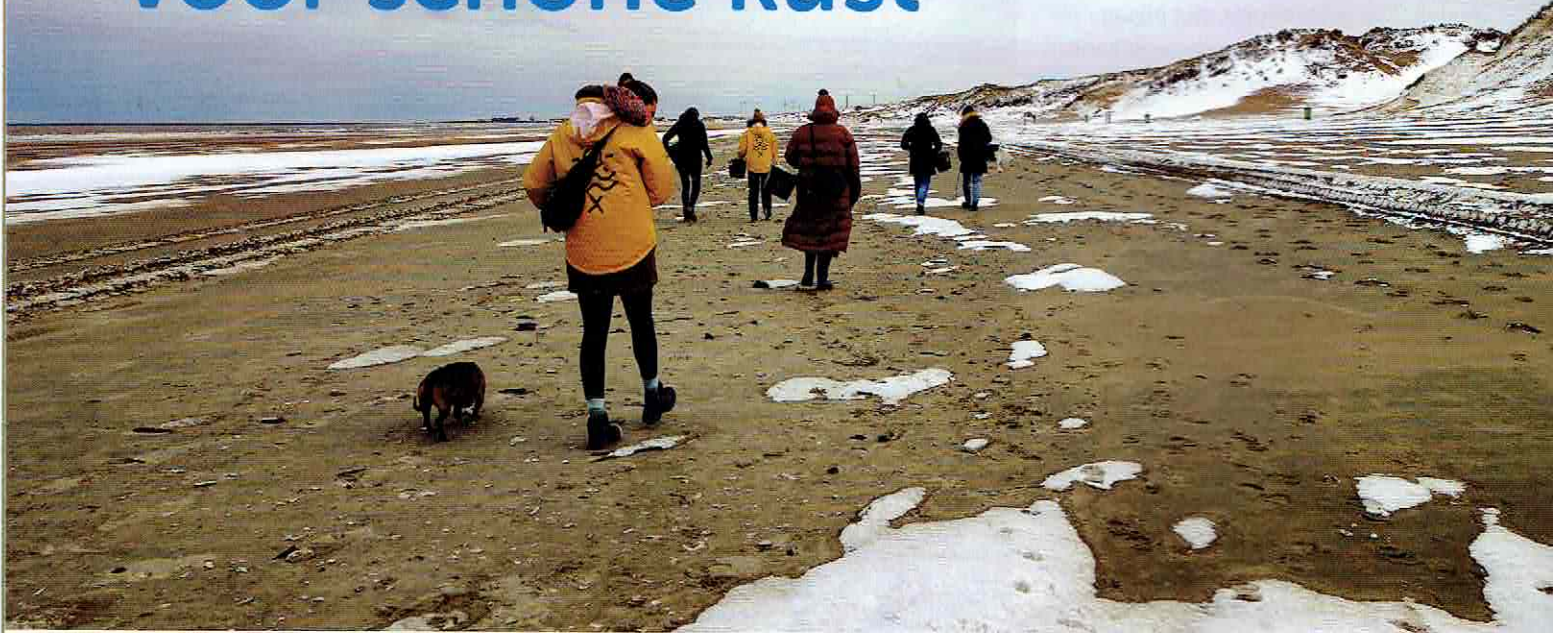

Van zwerfplastic tot lampenkap

Juttersgeluk zet zich in voor schone kust

Regelmatig worden er langs de Nederlandse kust een- of tweedaagse schoonmaakacties gehouden. Hard nodig, want de stranden liggen vol zwerfafval. Vandaag ga ik op bezoek bij Stichting Juttersgeluk die zich al jaren inzet voor het verwijderen en verwerken van zwerfafval op de stranden van Kennemerland. Juttersgeluk is sinds kort deelnemer aan het project Het Groene Strand.

We verzamelen om kwart voor tien bij paviljoen Parnassia bij Bloemendaal aan Zee. Ik ontmoet daar acht mensen, van wie een paar met een geel jack. Dat zijn de mensen van Juttersgeluk. Het is vrijdag 1 april en een atypische situatie voor deze tijd van het jaar: het heeft vannacht behoorlijk gesneeuwd. Toen ik belde of het juten wel door zou gaan, kreeg ik resoluut te horen dat het altijd doorgaat. Iedereen krijgt een emmer (voor het afval) en een stoffen zak (voor het bruikbare afval) en we dalen af naar het strand.

Drie keer per week, elke keer anders

"We lopen eerst zo'n drie kwartier tegen de wind in en gaan dan terug", hoor ik van Floortje, de jutcoördi-

nator. Het is bitterkoud vandaag, maar dat maakt het enthousiasme er niet minder om. Sommigen juten al jaren, anderen gaan een enkele keer mee. Tussen het rapen door vertellen Floortje en Joos (van de communicatie en de events) enthousiaste verhalen over het werk en de organisatie. Elke dinsdag-, donderdag- en vrijdagochtend wordt er gejut. Alles wat gevonden wordt gaat mee naar het atelier op het PWN-terrein in Overveen, waar het uitgezocht en verwerkt wordt. Vandaag ligt er weinig groot afval. "Iedere vrijdag is anders", vertelt Floortje. "Niet alleen hoe het strand eruitziet, maar ook wat er ligt. In de winter vinden we meer grote stukken uit zee, zoals visnetten, jerrycans en tonnen. Zomers meer consumentenafval, zoals petflesjes, schepjes, emmertjes, peuken en wattenstokjes", vult Joos aan. 's Winters staan er grote bakken op het strand met de slogan 'Doe mee, verlos de zee'. De gemeente Bloemendaal heeft deze bakken geplaatst en Juttersgeluk haalt ze leeg. Iedere wandelaar wordt zo uitgenodigd om zwerfafval op te rapen en in de bak te deponeren. Intussen pakt Floortje een kluwen van

Tekst en foto's: Annelies Boutellier

zeewier en visdraad op en plukt de draden eruit. "Het organisch materiaal moet blijven liggen, want dat is belangrijk voor het leven op het strand. Dat leren we de mensen ook. Daarom pluis ik deze kluwen uit." Onze vangst deze ochtend bestaat voornamelijk uit rietjes, doppen en visdraad. Aan het eind van de ochtend gaat alles in de bakfiets en gaat de groep op weg naar het atelier.

Iedereen is jutter

Initiatiefnemer en drijvende kracht achter Juttersgeluk is Suzanne Klaassen. De opruimactie die zij in 2014 tijdens een wereldreis op Bali organiseerde, inspireerde haar om dit project te starten. Aanvankelijk heel simpel en kleinschalig. Zij organiseerde in 2015 een schoonmaakactie met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt op het strand tussen Wassenaar en Bloemendaal. Dit bracht haar in aanraking met de zorg. Toen ging het sneller: ze kon terecht in een van de lege gebouwen op het terrein van PWN-drinkwaterbedrijf. Via internet deed ze een oproep 'open juttersochtend' en nu zeven jaar later kom ik in een professionele organisatie terecht met ongeveer 35 vrijwilligers, een paar betaalde krachten, een werkplaats, een atelier, een productielijn en een aanbod van events! Stichting Juttersgeluk wordt gefinancierd vanuit het sociaal domein, uit projecten en fondsen en uit eigen inkomsten. Het opschonen van het strand is de basis met verschillende vrijwilligers: gepensioneerden, mensen met een

Het zwerfafval wordt hier verwerkt tot nieuwe producten.

burn-out of mensen met een verwijzing vanuit de GGZ, iedereen is op de eerste plaats jutter. Het is duidelijk dat het samenwerken in een duurzaam project belangrijk is. Ik proef de goede sfeer, het enthousiasme en de betrokkenheid. "We komen hier om afval te rapen, maar we letten ook op elkaar", merkt Joos op. Het woord geluk in de naam van de organisatie staat er duidelijk niet voor niets.

Van afval tot product

Ik ga mee naar het atelier. Daar wacht me de volgende verrassing. In de ruimte zie ik enorme hoeveelheden plastic touw van visnetten, tafels met bezige vrijwilligers, een wand met werkhandschoenen en allerlei producten die van het gevonden plastic gemaakt zijn. Er hangt een gezellige sfeer.

Haitske, de werkplaatscoördinator, vertelt me hoe het proces hier verder gaat. Op de muur hangt een lijst van bestelde producten. Zo worden er

sleutelhangers gemaakt voor de camping dichtbij, zeepbakjes voor de B&B's in Zandvoort en kleurige lampenkappen voor een basisschool. De producten van Juttersgeluk komen overal terecht.

Alles wat gejut wordt, komt terecht op de sorteertafels. Het plastic gaat naar de werkplaats waar het eerst wordt vermalen tot granulaat, dan op kleur gesorteerd en daarna gesmolten in de oven tot grote platen of met behulp van een mal tot producten. Vrijwilligster Juliette toont me hoe de machines en de oven werken.

Iets goeds doen en plezier gaan samen. Als ik aan de mensen vraag waarom ze meedoen, krijg ik verschillende antwoorden. Hans vat het als volgt samen: "Lekker bezig, lekker buiten, gezellige mensen." En Greet, die er vanaf het begin bij is, vindt vooral de duurzaamheid belangrijk. Ik word blij van dit project. Er komen veel dingen samen: zorg voor de kust, zorg voor elkaar, duurzame producten, bewustwording.

Wil je een keer mee jutter? Inmiddels heeft Juttersgeluk ook een vestiging in Zandvoort. Op vrijdagochtend kun je meehelpen in Overveen, graag van tevoren melden op www.groenestrand.nl. Alle hulp is welkom. "We krijgen steeds meer aanvragen voor bedrijfsuitjes en kinderfeestjes voor een jutochtend of -middag. We kunnen het bijna niet meer aan!" •

Kijk op www.juttersgeluk.nl voor nog meer leuke informatie.

Annelies Boutellier
is redacteur van DUIN

Jutcoördinator Floortje op het strand.